

**คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอหนองปรือ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4***
**DESIRABLE CHARACTERISTICS OF SCHOOL ADMINISTRATORS
IN THE 21ST CENTURY UNDER PERCEPTION OF SCHOOL TEACHERS
IN NONG PRUE DISTRICT UNDER KANCHANABURI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 4**

นันทัก อู่สุวรรณ

Nuntapak Ausuwan

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Ramkhamheang University, Thailand

E-mail: khoapun2519@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำนวน 168 คน จาก 18 โรงเรียน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และค่าความแปรปรวนทางเดียวโดยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

* Received 26 March 2022; Revised 20 December 2022; Accepted 24 December 2022

เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ

2. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 2 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: คุณลักษณะอันพึงประสงค์, ผู้บริหารสถานศึกษา, การรับรู้ของครู

ABSTRACT

This research aimed to 1) study the desirable characteristics of school administrators in the 21st century under the perception of school teachers in Nong Prue District under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 4 and 2) compare the desirable characteristics of school administrators in the 21st century under the perception of school teachers in Nong Prue District, Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 4, classified by educational levels, work experiences, and school's sizes. The sample group comprised 168 teachers from 18 schools in Nong Prue District, Kanchanaburi Primary Educational Service Area office 4. The statistics used in this research were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and One-way ANOVA Scheffe Method.

The research showed that;

1. Overall, the teachers perceived the desirable characteristics of school administrators in the 21st century differently. When considering each aspect, the perception in all aspects was high, ranked from the highest to the lowest averages as follows: Knowledge and Ability, Personality, Human Relations, Morals and Ethics, and Leadership.

2. Overall, the teachers from different educational levels perceived the desirable characteristics of school administrators in the 21st century differently at the statistical significance of .05. As a whole and in each aspect, the teachers with different work experiences and different school sizes perceived about the desirable characteristics of school administrators in the 21st century differently at the statistical significance of .05.

Keywords: Desirable Characteristics, School Administrators, Teacher Perception

บทนำ

การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมอารยประเทศได้นั้น หลักสำคัญก็คือ การศึกษาเพราะการศึกษาสร้างคน คนสร้างชาติ เราจำเป็นต้องยกระดับประชากรของเราให้ได้มาตรฐานสากล สิ่งแรกที่รับเร่งพัฒนาคือคนรุ่นใหม่ คือ ศักยภาพที่เป็นสากล (Global competency) รัฐบาลจึงต้องปรับเปลี่ยนนโยบายการพัฒนาประเทศจากที่เคยมุ่งเน้น การพัฒนาด้านเศรษฐกิจมาเป็นการพัฒนาคนแทน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคนเป็นพิเศษ โดยกำหนดให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาประเทศ การพัฒนาคนหรือทุน มนุษย์ให้เข้มแข็งพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลก ในศตวรรษที่ 21 และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคนทั้ง ในเชิงสถาบัน ระบบโครงสร้างของสังคมให้เข้มแข็งสามารถเป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) ในศตวรรษที่ 21 เป็นยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) หรือโลกไร้พรมแดนที่กระแสของโลกเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วรุนแรงต่อเนื่อง ซับซ้อนและเกี่ยวเนื่องกัน อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากความก้าวหน้าของ เทคโนโลยีแต่ละสาขา เช่น วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ วัสดุศาสตร์ คอมพิวเตอร์ การสื่อสาร และโทรคมนาคม โดยนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่าง ๆ ใช้อุปกรณ์สื่อสารข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์พื้นฐาน เป็นการดำเนินชีวิตในโลก ของการสารสนเทศ (Cyberspace) และ ความจริงเสมือน (Virtual Reality) และพาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) อีกทั้ง ความก้าวหน้าในสังคม ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ในหลายด้านทำให้ ทุกคนต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทำให้องค์กรทั้งภาครัฐ และเอกชนต่างก็ได้รับผลกระทบ จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนให้อยู่รอด และมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ดังกล่าว ผู้บริหารในฐานะผู้นำองค์กรจำเป็นต้องปฏิรูปตนเอง และการเปลี่ยนแปลงองค์กร ไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายโดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญจะต้องบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ (ชัยยนต์ เพาพาน, 2559) คุณลักษณะ ผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 เป็นสิ่งที่ชี้ชัดให้เห็นถึงความดีของผู้บริหาร สถานศึกษาเป็นกลไกและ ตัวแปรที่สำคัญในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ มีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพในผลลัพธ์ที่เกิดจาก การบริหารที่จะประสบความสำเร็จ สามารถสนองตอบการแข่งขันและทันสมัยเหมาะสมในการ เปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีคุณลักษณะที่โดดเด่นและเหมาะสม มีความรู้ ในหลักการเชิงทฤษฎี ทักษะ บทบาทหน้าที่ คุณธรรม จริยธรรมและประสบการณ์ทางการ บริหารการศึกษาในยุคใหม่เพื่อนำพาองค์กรประสบความสำเร็จ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ ในการบริหารงานในสถานศึกษา เนื่องจากสาเหตุการเปลี่ยนแปลงอย่างมากของสังคมเมือง ในปัจจุบัน เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และการศึกษา เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ในปัจจุบัน ผู้บริหาร จำเป็นต้องปฏิบัตินโยบายให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ

และมีการนำมาปรับใช้ตามบริบทของโรงเรียนอย่างเหมาะสม เพื่อให้กิจกรรมและนโยบายต่าง ๆ นั้น มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด ซึ่งพบปัญหาการจัดการเรียนการสอนโดยรวมยังไม่พัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ขาดแหล่งเรียนรู้สำหรับการพัฒนาทักษะอาชีพ ครูมีอัตราการย้ายออกสูง ทำให้ขาดแคลนครูที่มีประสบการณ์และไม่ตรงตามวิชาเอก มีภาระงานนอกเหนือจากการสอนมากเกินไป ส่งผลกระทบต่อหน้าที่หลักในการจัดการเรียนการสอนงบประมาณของสถานศึกษาไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการศึกษา ขาดการบูรณาการการใช้ฐานข้อมูลเพื่อการตัดสินใจร่วมกัน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4, 2564)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน กลุ่มอำเภอหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำให้ทราบความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทราบถึงความแตกต่างของความต้องการคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และเพื่อจะได้นำไปปรับปรุงพฤติกรรมการบริหารงานเพื่อให้การบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคโลกาภิวัตน์และทันกับยุคการศึกษาแห่งศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

จำนวน 18 โรงเรียน จำนวน 276 คน กลุ่มตัวอย่างคือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 168 คน ซึ่งได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) จากการเปิดตารางของ Cohen, Manion and Morrison (ณัฏฐ์ธกมล รุ่งสว่าง, 2563) ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) (วรรณิ์ แกมเกตุ, 2555) โดยใช้อำเภอในการแบ่งชั้นภูมิ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอหนองปรือสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความเป็นผู้นำ

ลักษณะแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ท (Likert)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างการวิจัย ครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำนวน 18 โรงเรียน โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มอบให้แก่ผู้อำนวยการโรงเรียนในกลุ่มอำเภอหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำนวน 18 โรงเรียน เพื่อความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน กลุ่มอำเภอหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ในการแจกแบบสอบถามและเก็บคืนด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดจำนวน 168 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล เรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอนองปรีอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ผู้วิจัยมีการดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับจากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ

2. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอนองปรีอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวม รายด้าน และรายข้อ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลคะแนนเฉลี่ยของเบสท์และคาร์ทน (Best, J., & Kahn, J. V., 1993)

4. เปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอนองปรีอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test for Independent Samples) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ .05

5. เปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอนองปรีอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance: ANOVA) หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's post hoc comparisons method)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอนองปรีอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ครูมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม

จริยธรรม และด้านที่มีค่านี้น้อยที่สุด ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ และเมื่อพิจารณาสรุปผลเป็นรายด้านได้ ดังนี้

1.1 ด้านความรู้ความสามารถ พบว่า ครูมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านความรู้ความสามารถ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับ 3 ข้อแรก ได้แก่ ผู้บริหารเสริมสร้างบรรยากาศที่ดีและพัฒนาการดำเนินงาน ผู้บริหารมีทักษะในการสื่อสารกับบุคคลภายในและภายนอกองค์กรอย่างสร้างสรรค์ และผู้บริหารทันต่อเหตุการณ์ทั้งในด้านความรู้และข้อมูลข่าวสาร

1.2 ด้านบุคลิกภาพ พบว่า ครูมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านบุคลิกภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับ 3 ข้อแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีความเหมาะสมด้านวุฒิภาวะทางอารมณ์ ผู้บริหารมีความน่าเชื่อถือ น่าเกรงขาม และผู้บริหารมีความเชื่อมั่นในตนเอง สุขุม รอบคอบ กล้าตัดสินใจ ตั้งตนอยู่ในความไม่ประมาท

1.3 ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า ครูมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับ 3 ข้อแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ผู้บริหารเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ผู้บริหารมีความซื่อสัตย์สุจริต ทั้งทางกายวาจาและใจ และผู้บริหารเป็นผู้ตรงต่อเวลา

1.4 ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ครูมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับ 3 ข้อแรก ได้แก่ ผู้บริหารเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี มีสัมมาคารวะ เป็นนักฟังที่ดี ผู้บริหารทำตนให้มีชีวิตชีวายิ้มแย้มแจ่มใส ผู้บริหารเป็นผู้รู้จักควบคุมอารมณ์ของตน

1.5 ด้านความเป็นผู้นำ พบว่า ครูมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านความเป็นผู้นำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับ 3 ข้อแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีความเด็ดขาดเมื่อตัดสินใจ และตัดสินใจได้แม่นยำ ผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ผู้บริหารมีความสามารถในการชักจูงให้ผู้อื่นคล้อยตามได้

2. เปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอนองปรีอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่า

2.1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านความรู้ความสามารถ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé's post hoc comparisons method) ได้ดังนี้ โดยภาพรวมพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี มีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรายคู่อื่นไม่พบความแตกต่าง

2.3 ครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé's post hoc comparisons method) ได้ดังนี้ โดยภาพรวมพบว่า ครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง มีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรายคู่อื่นไม่พบความแตกต่าง

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอนองปรีอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ครูมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่มุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการยกระดับการศึกษาของชาติให้มีมาตรฐานในการพัฒนาการเรียนการสอน สนับสนุนให้ข้าราชการครู บุคลากร สนับสนุนการศึกษาให้มีความมั่นคงในอาชีพ เปิดโอกาสให้กับครูและ

บุคลากรทางการศึกษาเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารการศึกษา ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีนโยบายผ่านทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4 ให้มีการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติด้านการบริหารงานแก่ผู้บริหาร สถานศึกษาทุกคนเน้นกระบวนการในการคัดสรรผู้ที่จะมาเป็นผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง ทั้งนี้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกต้องได้รับการอบรมตาม หลักสูตรผู้บริหาร มีกระบวนการเสริมสร้างและพอกพูนความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ และประสบการณ์ทั้งทางด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ความสามารถ ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านความเป็นผู้นำ เพื่อให้เป็นผู้บริหารมืออาชีพ สอดคล้องกับศรายุทธ เมืองคำ กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีบทบาทและมีความสำคัญสูงสุดในการ บริหารสถานศึกษาให้เป็นผลสำเร็จหรือบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ มีคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 และสามารถเป็นผู้นำในการปฏิบัติงาน การสัมพันธ์กับชุมชน การขจัดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ รับผิดชอบในการปฏิบัติงานให้บรรลุ เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล (ศรายุทธ เมืองคำ, 2563) ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของศุภมาส วิสีขนาม เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ศุภมาส วิสีขนาม, 2560) สอดคล้องกับงานวิจัยของพรทิพย์ สุขเอียด เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสงขลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 ตามทัศนะของครู โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก (พรทิพย์ สุขเอียด, 2562) และสอดคล้องกับงานวิจัยของอรวี แสงทอง เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู ในโรงเรียนเครือข่ายเขตเมืองปรางกร จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนเครือ ข่ายเขตเมืองปรางกร จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมและรายด้าน ครูมีการรับรู้ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถอภิปรายคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 (อรวี แสงทอง, 2563)

2. เปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และ ขนาดสถานศึกษา ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านความรู้ความสามารถ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารให้ความสำคัญ ดูแล เอาใจใส่ ครูในโรงเรียนเป็นอย่างดี อีกทั้งยังส่งเสริมสนับสนุนให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และครูที่มีวุฒิสองกว่าปริญญาตรี ได้เข้ารับการพัฒนาและอบรมจากหน่วยงานต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิสา ขาวประชา เรื่อง การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูเครือข่ายการศึกษาอริยมงคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยงค์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูเครือข่ายการศึกษาอริยมงคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยงค์ เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (สุนิสา ขาวประชา, 2559)

2.2 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ ได้ดังนี้ โดยภาพรวมพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี มีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรายคู่อื่นไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากครูที่มีประสบการณ์การทำงานสูงกว่ามีความเข้าใจในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษามากกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า ส่งผลให้ครูมีการรับรู้แตกต่างกันเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธงชัย เจนโกศล เรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพร่วมตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา มีอาชีพร่วมตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ธงชัย เจนโกศล, 2557)

2.3 ครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ ได้ดังนี้ โดยภาพรวมพบว่า ครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับครูที่อยู่

ในสถานศึกษาขนาดกลาง มีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรายคู่อื่นไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาในกลุ่มอำเภอหนองปรือให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดใหญ่ผู้บริหารเสริมสร้างบรรยากาศที่ดีและพัฒนาการดำเนินงาน มีวุฒิภาวะทางอารมณ์เหมาะสม มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ มีบุคลิกภาพของผู้นำในทุกด้าน มีสัมมาคารวะ เป็นนักฟังที่ดี มีความเด็ดขาดเมื่อตัดสินใจ และตัดสินใจได้แม่นยำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิสรา ชาวประชา เรื่อง การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูเครือข่ายการศึกษาอริยมงคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูเครือข่ายการศึกษาอริยมงคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาและขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (สุนิสรา ชาวประชา, 2559)

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4

1. ด้านความรู้ความสามารถ ผู้บริหารควรหมั่นศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ เช่น ความรู้เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะเพื่อให้คำปรึกษาและคำแนะนำต่อผู้ร่วมงาน
2. ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารควรมีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ได้ดี เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบอย่างเต็มความสามารถ
3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารควรปฏิบัติต่อผู้ร่วมงาน อย่างเสมอภาค เพื่อให้เกิดความเสมอภาคและความสงบสุขในองค์กร
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารควรสร้างขวัญและกำลังใจต่อผู้ร่วมงานเพื่อแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของบุคลากรในการมีส่วนร่วมของการปฏิบัติงาน
5. ด้านความเป็นผู้นำ ควรมีความสามารถในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ให้คำแนะนำการแก้ปัญหาในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็วทันต่อสถานการณ์

โดยผลการศึกษาที่ได้สามารถนำไปพัฒนาเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาทำให้ผู้ปกครองเกิดเชื่อมั่นในความสามารถบุคลากรว่ามีความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความสามารถ และเชื่อมั่นว่างานจะสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรและผู้ปกครอง

สรุป

ครูมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่มุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการยกระดับการศึกษาของชาติให้มีความมาตรฐานในการพัฒนาการเรียนการสอน สนับสนุนให้ข้าราชการครู บุคลากร สนับสนุนการศึกษาให้มีความมั่นคงในอาชีพ เปิดโอกาสให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารการศึกษา ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีนโยบายผ่านทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ให้มีการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด และเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษาพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านความรู้ความสามารถ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีความฉลาดเฉลียวในการบริหารงานในสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรหมั่นศึกษาหาความรู้เพื่อเพิ่มพูนทักษะ ประสบการณ์ ในการบริหารจัดการงานในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติสูงสุด

2. ด้านบุคลิกภาพ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน และขยันหมั่นเพียร ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบอย่างเต็มความสามารถ

3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีความยุติธรรมต่อผู้ร่วมงาน อย่างเสมอภาค ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความยุติธรรมต่อผู้ร่วมงาน ให้ความสำคัญเป็นธรรมในการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความเสมอภาคในองค์กร

4. ด้านมนุษยสัมพันธ์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง นำข้อเสนอแนะมาร่วมพิจารณาในการตัดสินใจ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของบุคลากรในการมีส่วนร่วมของการปฏิบัติงาน

5. ด้านความเป็นผู้นำ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารเป็นผู้มีความเชื่อมั่น และศรัทธาต่อความสำเร็จของงาน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรเชื่อมั่นในความสามารถบุคลากรว่ามีความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความสามารถ และเชื่อมั่นว่างานจะสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มอำเภออื่น ๆ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 4 หรือสังกัดอื่น ๆ

2. ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ หรือปรับเปลี่ยนตัวแปรอื่น ๆ ที่คาดว่าจะส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. เรียกใช้เมื่อ 11 มิถุนายน 2564 จาก <chrome-extension://efaidnbmnnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.wattana.ac.th/www/news/moe2-2559.pdf>
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21. เรียกใช้เมื่อ 10 พฤษภาคม 2564 จาก http://conference.edu.ksu.ac.th/file/20160809_2488101126.pdf
- ณภัทรธกมล รุ่งสว่าง. (2563). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในตำบลแพรเทศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. ใน การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ธงชัย เจนโกศล. (2557). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. ใน การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- พรทิพย์ สุขเอียด. (2562). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3. ใน สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- วรรณิ แกมเกตุ. (2555). วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรายุทธ เมืองคำ. (2563). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จังหวัดระยอง. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ศุภมาส วิสีขนาม. (2560). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4. (2564). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานระยะ 3 ปี พ.ศ. 2563-2565 ฉบับทบทวนปี พ.ศ. 2564. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุนิสา ชาวประชา. (2559). การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูเครือข่ายการศึกษาริมมอคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อรวี แสงทอง. (2563). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนเครือข่ายเขตเมืองปรางกร จังหวัดสมุทรปราการ. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(5), 91-104.
- Best, J., & Kahn, J. V. (1993). *Research in Education* (7th ed). Boston: Allyn and Bacon. Cohen.